

Stockholm den 23 januari 2026

R-2025/2248

Till Justitiedepartementet

Ju2025/01509

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 24 september 2025 beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet Koordinatbestämda fastighetsgränser (SOU 2025:80).

Inledning

Utredningens uppdrag har varit att undersöka förutsättningarna för ett system där fastighetsgränser i första hand bestäms med koordinater och lämna förslag på hur ett sådant system kan införas.

Advokatsamfundets uppgift är främst att ta ställning till hur förslaget står sig i ett rättssäkerhetsperspektiv. Detta innefattar främst frågor om hur utredningens förslag påverkar den enskildes rätt till integritet och privatliv, liksom om eventuella begränsningar av enskildas rättigheter står i rimlig proportion till samhällets intresse av att kunna behandla personuppgifter inom aktuella verksamhetsområden.

Sammanfattning

Advokatsamfundet har i huvudsak ingenting att erinra mot utredningens förslag och välkomnar en ökad digitalisering av fastighetsregistret. Advokatsamfundet vill dock särskilt påpeka följande.

Synpunkter

Utredningen föreslår att fastighetsindelningen ska redovisas med hjälp av rättsverkande koordinater i grundkartan vid detaljplaneläggning och medfölja detaljplaneförslaget vid granskning. Detta kan enligt förslaget endast underlåtas såvitt avser gräns som uppenbart saknar betydelse för utformningen och genomförandet av planen. Utredningen föreslår även ett krav på skyndsam handläggning av ärenden om särskild koordinatbestämning av fastighetsgränser inom områden där fråga om att upprätta detaljplan har väckts.

Särskild koordinatbestämning kan dock enligt förslaget endast avse rättsligt klara fastighetsgränser. I den mån fastighetsgränser inom ett tänkt detaljplaneområde inte är klara, kräver koordinatbestämningen att fastighetsbestämning först genomförs. Advokatsamfundet ser i och för sig positivt på att så sker, eftersom det minskar risken för oväntade konsekvenser av detaljplanen. Fastighetsbestämning kan dock ta lång tid och Advokatsamfundet bedömer att detta i vissa fall kan medföra betydande förseningar i planprocesser. Därvid noteras att utredningen föreslår ett särskilt skyndsamhetskrav för koordinatbestämning inför detaljplaneläggning, men inte något motsvarande skyndsamhetskrav för eventuell erforderlig fastighetsbestämning.

Utredningen synes inte särskilt adressera risken för försening av planprocessen till följd av behov av fastighetsbestämning. Med hänsyn till vikten av effektivitet i detaljplaneläggningen bör det, enligt Advokatsamfundets uppfattning, övervägas om det finns skäl till någon lättnad i kravet på koordinatbestämning vid detaljplaneläggning i de fall fastighetsbestämning krävs, exempelvis om samråd kan tillåtas ske baserat på preliminära gränser som är föremål för fastighetsbestämning, eller i vart fall om kravet på skyndsamhet som föreslås för koordinatbestämning även ska gälla vid fastighetsbestämning med anledning av detaljplaneläggning.

Övrigt

Advokatsamfundet noterar att hänvisningen till 4 kap. 8 a § i förslaget till 5 kap. 22 a § PBL (betänkandet s. 76 och 482) rätteligen bör avse 5 kap. 8 a §.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander